

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Výslech svědka, znalce a účastníka ve správním řízení - včetně řízení o přestupcích“

Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR

Termín a místo konání: 8. října 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Výslech osob představuje jeden z nejcitlivějších a nejdůležitějších důkazních prostředků ve správním řízení. Správní orgán zde vystupuje nejen jako nositel autority, ale také jako garant práv účastníků i těch, kteří do řízení vstupují jako svědci nebo znalci. Správně vedený výslech může rozhodujícím způsobem ovlivnit skutkové zjištění, přičemž jakékoli procesní pochybení – v poučení, průběhu či hodnocení výpovědi – může vést ke zrušení rozhodnutí pro vady řízení.

Tento seminář přináší podrobný výklad právního rámce vedení výslechů podle zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, s propojením na zvláštní právní úpravy. Účastníci získají přehled o rozdílech mezi výslechem svědka, výslechem účastníka a přibráním znalce, o jejich procesních právech a povinnostech a o správném způsobu zachycení výpovědi do protokolu.

Důraz je kladen na praktickou stránku vedení výslechu: jak klást otázky, jak rozpoznat sugestivní či kapciózní dotazy, jak řídit průběh výslechu a zajistit, aby výpověď byla věcná, úplná a přezkoumatelná. Program se rovněž zaměřuje na ústavní aspekty dokazování, zásadu volného hodnocení důkazů a princip spravedlivého procesu. Zmíněny jsou i situace, kdy je třeba výslech nahradit jiným důkazem nebo kdy lze využít moderní technologie (např. videokonference).

Cílem je posílit jistotu pracovníků veřejné správy v tom, že dokážou výslech osob vést profesionálně, v souladu s právními předpisy a s respektem k důstojnosti všech zúčastněných, a zajistit, aby výsledek dokazování obstál v odvolacím i soudním přezkumu.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- rozlišit výslech svědka, znalce a účastníka podle správního řádu
- formulovat a odůvodnit rozhodnutí o provedení či neprovedení důkazu
- poučit vyslýchané osoby o jejich právech a povinnostech
- klást otázky zákonným a věcně správným způsobem
- rozpoznat a vyloučit sugestivní a kapciózní otázky
- posoudit věrohodnost výpovědi a její logickou konzistenci
- vést výslech s nezletilými a zranitelnými osobami s respektem k jejich právům
- vyhotovit protokol o výslech tak, aby obstál v soudním přezkumu
- rozhodnout o přiznání nebo nepřiznání svědeckého či znalečného
- vyhodnotit důkazní sílu výpovědi ve vztahu k dalším důkazům
- využít znalecký posudek jako doplňující důkazní prostředek
- zohlednit zásadu proporcionality a materiální pravdy při hodnocení důkazů
- zpracovat přezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí založené na výsleších
- předcházet procesním pochybením při vedení a hodnocení výpovědi
- orientovat se v aktuální judikatuře správních soudů a Ústavního soudu

Obsah kurzu:

1. Dokazování ve správním řízení – pojetí a účel

- Zásady dokazování podle § 3 a § 50 SŘ
- Předmět dokazování a skutečnosti, které se nedokazují
- Důkaz, důkazní prostředek a nositel důkazu
- Zásada volného hodnocení důkazů
- Propojení dokazování s materiální pravdou
- Vztah mezi dokazováním a právní kvalifikací
- Procesní pochybení a jejich následky
- Shrnutí základní terminologie

2. Výslech jako důkazní prostředek

- Postavení výslechu mezi ostatními důkazy
- Význam osobního kontaktu při zjišťování skutkového stavu
- Opatřování a předvolání osob k výslechům
- Povinnost vypořádat se s návrhy účastníků
- Odmítnutí důkazu a jeho legitimní důvody
- Zásady přiměřenosti a hospodárnosti dokazování
- Nejčastější chyby při provádění výslechů
- Přezkoumatelnost rozhodnutí opřených o výpovědi

3. Výslech svědka – postavení, práva, povinnosti

- Vymezení pojmu svědek (§ 55 SŘ)
- Rozlišení přímého a nepřímého svědka
- Poučení svědka a možnost odepřít výpověď
- Zákaz výslechu určitých osob
- Svědecké – uplatnění a přiznání
- Trestněprávní odpovědnost za nepravdivou výpověď
- Vedení výslechu a ochrana osobních údajů
- Příklady z praxe a judikatury

4. Výslech účastníka řízení

- Právo účastníka být vyslechnut

- Význam výpovědi účastníka pro zjištění skutkového stavu
- Dobrovolnost výpovědi a zásada sebeobviňování
- Rozdíl mezi účastníkem a svědkem
- Možnost právního zastoupení při výslechu
- Postup při výslechu nezletilého účastníka
- Záznam výpovědi do protokolu
- Reakce na nepravdivou či neúplnou výpověď

5. Výslech znalce a znalecký posudek

- Právní základ přibrání znalce (§ 56 SŘ)
- Povinnost správního orgánu určit předmět znaleckého zkoumání
- Požadavky na odbornost a nezávislost znalce
- Práva a povinnosti znalce, znalečného
- Možnost výslechu znalce k objasnění posudku
- Rozdíl mezi posudkem a odborným vyjádřením
- Hodnocení znaleckých důkazů
- Příklady využití znalce v praxi OSPOD

6. Praktické vedení výslechu

- Příprava místnosti a technické podmínky
- Kontrola totožnosti vyslýchaného
- Poučení, úvodní část a struktura výslechu
- Kladení otázek – neutrální, otevřené, uzavřené
- Zákaz sugestivních a kapciózních dotazů
- Zachování klidu a autority správního orgánu
- Vedení záznamu a reakce na námítky účastníků
- Ukončení a přečtení protokolu

7. Hodnocení výpovědi a její věrohodnosti

- Zásada volného hodnocení důkazů
- Vztah mezi jednotlivými důkazy
- Logická návaznost a konzistence výpovědi
- Motivace svědka a její vliv na důkazní sílu
- Subjektivní vs. objektivní hlediska hodnocení
- Ústavní limity volného hodnocení důkazů
- Zákaz opomenutých důkazů
- Příklady z judikatury NSS

8. Ochrana zranitelných osob při výslechu

- Výslech dětí, osob s postižením a obětí násilí
- Zásady přiměřenosti a důstojnosti
- Možnost přítomnosti doprovázející osoby
- Ochrana před sekundární viktimizací
- Audio- a videokonferenční výslechy
- Zvláštní způsoby dokumentace
- Spolupráce se znalcem z oboru psychologie
- Povinnost chránit soukromí dítěte

9. Protokol o výslechu – forma a obsah

- Náležitosti protokolu (§ 18 SŘ)
- Jazyková a formální úroveň
- Přesnost, úplnost a autenticita záznamu
- Opravy a doplňky protokolu
- Elektronická forma a autentizace

- Připojení zvukového nebo obrazového záznamu
- Archivace a ochrana dat
- Odpovědnost úřední osoby za protokol

10. Hodnocení výsledků v odůvodnění rozhodnutí

- Jak správně promítnout výpovědi do odůvodnění
- Struktura hodnotící části
- Vyváženost mezi přímými a nepřímými důkazy
- Prevence opomenutých důkazů
- Význam kontextu a časové souslednosti
- Jazyk hodnocení a neutralita výrazu
- Uvádění důvodů, proč orgán uvěřil konkrétní výpovědi
- Požadavky na přezkoumatelnost

11. Nejčastější chyby a procesní pochybení

- Chybějící poučení vyslýchaných
- Nedostatečná dokumentace výsledku
- Nepřiměřený zásah do práv účastníků
- Neurčité formulace v protokolech
- Ignorování protinávrhů účastníků
- Nesprávné vyhodnocení rozporů ve výpovědích
- Nejasné odkazy v odůvodnění
- Následky pro zákonnost rozhodnutí

12. Diskuse a závěr školení